

Publikace vyšla díky finanční podpoře Ministerstva kultury České republiky, v rámci výzkumného záměru MK ČR č. MK07503233302 *Odborné poznávání, vědecké hodnocení, dokumentování a evidence movitého kulturního dědictví, identifikace statků, které mohou být chráněny, výzkum metod prezentace kulturních hodnot památkového fondu*, jehož nositelem je Národní památkový ústav. This book has been published with the support of the Ministry of Culture of the Czech Republic as part of Research Project No. MK07503233302 *Expert knowledge, scientific assessment, documentation and recording of the tangible cultural heritage, identification of assets that may be preserved and research into the methods of presenting the cultural values of the heritage fund overseen by the National Heritage Institute.*

Autorka děkuje Židovské obci v Praze a Federaci židovských obcí v České republice za podporu, Židovskému muzeu v Praze za umožnění dokumentace. The author would like to thank the Jewish Community of Prague and the Federation of Jewish Communities in the Czech Republic for their support and the Jewish Museum in Prague for enabling the documentation.

Lektorovali / Reviewed by: Ing. arch. Jaroslav Klenovský, Mgr. Daniel Polakovič, Ing. arch. Dagmar Sedláková

Text © Iva Steinová, 2011

Fotografie / Photos © Iva Steinová, 2005–2011

Fotografie č. 1, 2 / Photos No. 1, 2 © Židovské muzeum v Praze

Anglický překlad / English translation © Stephen Hattersley

© Národní památkový ústav, ústřední pracoviště, 2011

Náklad / Edition: 500

ISBN 978-80-87104-65-1

Úvod /10

Židovské hřbitovy a Chevra kadiša /14

„Svět stojí na třech vězech: na Tóře, bohoslužbě a skutcích milosrdenství“

(Symboly Tóry, znamení pro koheny a levity, znázornění dobročinnosti na náhrobcích) /22

Rabín Avraham Liebschitz Fischmann, Šafov /25

Rabín Jissachar Ber Oppenheim, Ivančice /29

Rabín Šabtaj ben Meir ha-Kohen, Holešov /41

Rabín Jechezkel ha-Levi Landau, Praha /45

Avraham Weiss, Heřmanův Městec /49

„...K slávě, a k chvále i k ozdobě...“

(Náhrobky s motivem korun typu *keter* a *atara*) /56

Rabín Mordechaj Benet, Mikulov /59

„Výborné jméno je nad hojně bohatství“

(Mužská a ženská jména, symboly pro povinnosti žen, šlechtické náhrobky, náhrobky dívek a dětí) /68

Benjamin Wolf Popper, Březnice /75

Taubele Kuh, Dub /81

Menachem Leidesdorfer, Luže /91

„Měj v oblibě práci...“

(Motivy povolání a činností na náhrobcích) /94

Jicchak Landesmann, Police /99

Jechiel Taussig, Praha /105

Michael Hirš Frankl, Pohořelice /107

„A plakali převelikým pláčem“

(Náhrobky se symboly zármutku a skonu) /112

„Nikoli jako tento je svět, který přijde – olam ha-ba“

(Náhrobky se symboly spojenými s očekáváním příchodu Mesiáše) /128

Oskar Rosenberg, Mariánské Lázně /133

Závěrem /148

Německé resumé /154

Bibliografie /158

Seznam vyobrazení /168

Rejstříky /176

Introduction /10

Jewish Cemeteries and Chevra Kadisha /14

**"The world stands on three things: Torah,
service to God and acts of kindness"**

(Symbols of the Torah, emblems of the Kohanim and the Levites,
depictions of charity on tombstones) /22

Rabbi Abraham Liebschitz Fischmann, Šafov /25

Rabbi Issachar Ber Oppenheim, Ivančice /29

Rabbi Shabbetai ben Meir ha-Kohen, Holešov /41

Rabbi Ezekiel ha-Levi Landau, Prague /45

Abraham Weiss, Heřmanův Městec /49

"...For a name, and for a praise, and for a glory..."

(Tombstones with the crown motif – *keter* and *atarah*) /56

Rabbi Mordecai Benet, Mikulov /59

"A good name is rather to be chosen than great riches"

(Male and female names, symbols for women's duties,
aristocratic tombstones, tombstones of girls and children) /68

Benjamin Wolf Popper, Březnice /75

Taubele Kuh, Dub /81

Menahem Leidesdorfer, Luže /91

"Love work ..."

(Tombstone motifs symbolizing occupations and activities) /94

Isaac Landesmann, Police /99

Jehiel Taussig, Prague /105

Michael Hirsch Frankl, Pohořelice /107

"And [they] wept very sore"

(Tombstones with symbols of grief and of death) /112

"Not like this world is the world to come [*olam ha-ba*]"

(Tombstones with symbols connected with expectations of the
Messiah's arrival) /112

Oskar Rosenberg, Mariánské Lázně /133

Conclusion /148

German summary /154

Bibliography /158

List of illustrations /172

Indexes /176